

Брюксел, 19 март 2026 г.
(OR. en)

7515/26

RECH 133
DRS 11
COMPET 351
IND 196
MI 269

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 18 март 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2026) 1800 final

Относно: ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА
от 18.3.2026 година
относно определението за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2026) 1800 final.

Приложение: C(2026) 1800 final

Брюксел, 18.3.2026 г.
C(2026) 1800 final

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 18.3.2026 година

**относно определението за иновативни предприятия, иновативни стартиращи
предприятия и иновативни разрастващи се предприятия**

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 18.3.2026 година

относно определението за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) В съобщението на Комисията „Компас за конкурентоспособността на ЕС“¹ се припомня, че иновациите са основен двигател на конкурентоспособността и растежа в Съюза.
- (2) Необходим е нов модел на конкурентоспособност, основан на водена от иновации производителност, за да се стимулира бъдещият икономически растеж. Иновативните предприятия, иновативните стартиращи предприятия и иновативните разрастващи се предприятия, по-специално в областта на дълбоките технологии, играят ключова роля в разработването и пазарната реализация на иновативните технологии, като ги поставят в центъра на икономическите модели, основани на иновации.
- (3) В своето съобщение „Стратегия на ЕС за стартиращи и разрастващи се предприятия“² Комисията обяви, че ще предложи определение за иновативни предприятия, стартиращи предприятия и разрастващи се предприятия.
- (4) Предприятията в областта на дълбоките технологии, включително, но без да се ограничават до тези в сферата на стратегическите технологии (например цифровите технологии, биотехнологиите и чистите технологии), са особено важни за иновациите, тъй като те превръщат авангардните научни и технологични открития в мащабируеми продукти и отрасли, като често генерират трансформиращи решения със значително дългосрочно икономическо и обществено въздействие. Поради това в определенията следва да се вземат предвид специфичните характеристики на предприятията в областта на дълбоките технологии, тъй като техните цикли на развитие обикновено са по-дълги и по-капиталоемки поради сложните научноизследователски и развойни дейности (НИРД), регулаторното валидиране и степента на зрялост на технологиите.
- (5) Няколко държави членки са приели различни правни определения за иновативни предприятия, стартиращи предприятия и разрастващи се предприятия, а в

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30 final, 29 януари 2025 г.

² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на ЕС за стартиращи и разрастващи се предприятия“, COM(2025) 270 final, 28 май 2025 г.

Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията³ и Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета⁴ също са установени определения на равнището на Съюза за съответните им цели.

- (6) Мерките на политиката в областта на иновациите са разработени на равнището на държавите членки и на Съюза в подкрепа на иновативните предприятия, иновативните стартиращи предприятия или иновативните разрастващи се предприятия. При липсата на общи определения тези мерки може да се прилагат непоследователно между държавите членки и между Съюза и държавите членки. Това може да доведе до това предприятията, класифицирани като иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия или иновативни разрастващи се предприятия в една държава членка да не отговарят на условията за сравними схеми за подпомагане в друга държава членка, като по този начин се ограничават трансграничните дейности и разширяването в рамките на единния пазар. Тази правна несигурност може да бъде една от многото причини, които възпират засегнатите предприятия от дадена дейност или от преместване в други държави членки. Като се следва логиката на единния съюзен пазар без вътрешни граници и се осигурява съгласувана референтна база за институциите на Съюза и държавите членки, използването на общи определения на иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия ще спомогне за осигуряването на равнопоставеност при третирането на предприятията в целия Съюз.
- (7) Необходими са общи определения и с оглед на широкото взаимодействие между националните мерки и мерките на Съюза за подпомагане на иновативните предприятия, иновативните стартиращи предприятия и иновативните разрастващи се предприятия. Освен това прилагането на едно и също определение от Комисията, държавите членки, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) би подобрило съгласуването, последователността и ефективността на политиките, насочени към иновативните предприятия, иновативните стартиращи предприятия и иновативните разрастващи се предприятия, и следователно би ограничило риска от нарушаване на конкуренцията, свързан с неравния достъп до публична подкрепа⁵.
- (8) Комисията вече установи определения, позволяващи класифицирането на предприятията по размер, като разграничава малките и средните предприятия (МСП), малките предприятия със средна пазарна капитализация (МПСПК) и големите предприятия. Определенията за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия не следва по никакъв начин да поставят под въпрос тези установени класификации. Когато е уместно, определенията за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия следва да се основават

³ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

⁴ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁵ Това не засяга допълнителните или различни изисквания, които може да бъдат наложени за постигане на целите на бъдещи инициативи на политиката.

на установените критерии за МСП и МПСПК, включително прагове за размера им и структурните им характеристики.

- (9) За да се гарантира, че те служат на предвидените цели, тези определения следва да отразяват отличителните характеристики на много специфичен клъстер от предприятия, а именно иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия, и да се основават на обективни критерии и прагове. Поради това е необходимо тези определения да се основават на лесно приложими критерии, като например инвестиции в иновационни дейности, възраст, размер или растеж.
- (10) В съответствие с широко използваните международни класификации „иновация“ следва да се определя като нов или подобрен продукт, услуга или процес, който значително се различава от предхождащите ги и се предлага на потенциалните потребители.
- (11) Иновационните дейности може да бъдат доказани чрез извършване на НИРД, което съответства на организирани и целенасочени дейности, насочени към генериране на нови знания и разработване на нови или подобрени продукти, услуги и процеси. Дейностите в областта на НИРД следва да се определят в съответствие с широко използвани международни класификации⁶ и правилата на Съюза. Стратегическият ангажимент на дадено предприятие към дейности в областта на НИРД може да бъде доказан чрез ресурсите, инвестирани в тези дейности, или като дял от оперативните разходи, или като дял от приходите, обикновено определян като интензитет на НИРД.
- (12) Дадено предприятие може да бъде иновативно, дори ако не инвестира в дейности в областта на НИРД. Съответно дадено предприятие следва също да се счита за иновативно, ако може да докаже, че през последните три години е разработило, разработва или в обозримо бъдеще ще разработи продукти, услуги или бизнес процеси с оглед на тяхната пазарна реализация, които са нови или значително подобрени в сравнение със съвременното технологично равнище в неговия отрасъл и които са свързани с риск от технологичен или промишлен неуспех.
- (13) Иновативните стартиращи предприятия и иновативните разрастващи се предприятия следва да се определят като подгрупи на иновативните предприятия, тъй като иновациите са основната отличителна черта, която може да обоснове диференцирана политика на третиране, целенасочена публична подкрепа и регулаторни улеснения, като ги разграничава от обикновените нови или бързо развиващи се предприятия, които се разрастват, без да генерират нови продукти, услуги, технологии или бизнес модели.
- (14) Иновативните стартиращи предприятия следва да се определят, като се използват критерии, които отразяват техния иновативен характер, съчетани с ограничения по отношение на размера и възрастта. За да се осигури възможно най-голяма съгласуваност с Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁷, критериите за балансното число и оборота за малко предприятие, заложен в тази препоръка, следва да се прилагат за определението за иновативно стартиращо предприятие. По отношение на броя на наетите лица обаче е по-подходящо

⁶ Например ОИСР, наръчник „Фраскати“ от 2015 г., Насоки за събиране и докладване на данни в областта на научните изследвания и експерименталното развитие.

⁷ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

максималният брой на наетите лица да се определи на 99, тъй като това може да позволи на много иновативни стартиращи предприятия, особено в секторите на дълбоките технологии и с голям мащаб, да изградят по-големи мултидисциплинарни екипи по време на ранния етап на растеж. Границата за възраст от десет години за иновативните стартиращи предприятия е подходяща, за да се обхванат и стартиращите предприятия, по-специално тези в областта на дълбоките технологии, които може да изискват по-дълги цикли на НИРД, капиталоемки фази на развитие, процеси на регулаторно валидиране и забавено генериране на приходи.

- (15) Иновативните разрастващи се предприятия следва да се определят, като се използват критерии, които отразяват техния иновативен характер, съчетани с динамиката на размера и растежа, въз основа на обосновката, залегнала в основата на количественото определение на ОИСР за определена подгрупа бързо разрастващи се предприятия, посочено в широко използвани класификации. За да бъдат разграничени иновативните разрастващи се предприятия от вече установените предприятия, е целесъобразно да се посочи максимален размер за дружествата, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, въз основа на прага за малките предприятия със средна пазарна капитализация, установен в Препоръка (ЕС) 2025/1099⁸. Освен това, за да се гарантира, че определението за иновативни разрастващи се предприятия обхваща предприятия с достатъчна степен на зрялост и не се припокрива с определението за иновативни стартиращи предприятия, е необходимо да се прилага минимален оборот или минимално балансово число въз основа на съответните прагове, установени за средните предприятия в Препоръка 2003/361/ЕО⁹,

ПРЕПОРЪЧВА:

1. Настоящата препоръка се отнася до определението за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия, използвано в политиките на Съюза, които се прилагат в Съюза и в Европейското икономическо пространство.
2. Държавите членки, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) се приканват:
 - а) да използват определенията, посочени в приложението, когато приемат законодателни мерки, мерки на политиката или мерки за финансова подкрепа или изпълняват програми, насочени към иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия;
 - б) да използват определенията, посочени в приложението, за целите на събирането на данни за иновативни предприятия, иновативни стартиращи предприятия и иновативни разрастващи се предприятия.

⁸ Препоръка (ЕС) 2025/1099 на Комисията от 21 май 2025 г. относно определението за малки предприятия със средна пазарна капитализация (small mid-cap enterprises). ОВ L, 2025/1099, 28.5.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj>

⁹ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (текст от значение за ЕИП) (нотифицирана под номер С(2003) 1422). ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36—41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>

3. Адресати на настоящата препоръка са държавите членки, ЕИБ и ЕИФ.
4. Държавите членки, ЕИБ и ЕИФ се приканват да информират Комисията за всички мерки, които са предприели за изпълнение на настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 18.3.2026 година.

За Комисията
Екатерина ЗАХАРИЕВА
Член на Комисията

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар

Martine DEPREZ
Директор
Вземане на решения и колегиалност
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ